

tænker sig som Opholdssted for 60 aandsbvage Børn, og som man endda havde forlangt indrettet paa en saadan Maade, at den ikke var til Besvær for Omgivelsene, men kun til Gavn for dem, der havde Ophold i den. Det staa altsaa som noget Tvivlsomt, om dette Forslag egentlig vil kunne kaldes saa overmaade billigt. Det, der vil være det Allernaturligste ved dette Spørgsmaals Afgjørelse, er det, om man turde vente, at man fik noget Saadant for disse Penge, dette Laan og dette aarlige Tilskud, at det kunde passe ind i noget Andet, som Fremtiden maatte bringe, thi det er jo ganske sikkert, at dette kun skal betragtes som en Begyndelse til et større Hele. Det har jo da altid sin overordentlige Betydning med Hensyn til Spørgsmaalet om billigt eller ikke billigt, om det, man begynder med, er saaledes, at det passer til, hvad der skal slutte sig til bagefter; thi ellers kommer man let til at faae Noget, der tilsyneladende er meget billigt, men dog siden often Alles Erkjendelse vil vise sig kostbart. Af den Grund har Mindretallet ikke kunnet erkjende det for en afgjort Sag, at den Bei, man her har foreslaaet, skulde kunne kaldes den billigste. — Mindretallet maa derimod indrømme, at det utvovlsomt vil være den hurtigste Bei til at naae Maalet, thi efter Motiverne til Lovforslaget synes der ikke at ville møde Vanskeligheder for, at det Aflyl, om, hvis Dprettelse der er Tale, vilde allerede i den nærmeste Tid kunne komme i Gang. Mindretallet har altsaa ikke kunnet søle sig overbevist om, at der af de ansførte Grunde var Anledning til at fravige det, som Kommissionen formentlig har udtalt med en saa stor Styrke, som det vel kunde udtales, at, dersom man tænker paa at gjøre noget Bedvarende for de Landsbvage, er en af Hovedbetingelserne, at Staten tager hele Landsbvagesagen i sin Haand, tager Ledelsen deraf saaledes, at, der kan tilvejebringes en Enhed i hele Bestyrelsen og Udviklingen. Det er, som Mindretallet har bemærket i sin Betænkning, udtalt saa bestemt, at der formentlig ikke kan være den mindste Tvivl om, at Kommissionen har anset det for en af Hovedbetingelserne. Dertil er det, at Mindretallet har sluttet sig, og det er af den Grund, at man ikke har troet at burde tilraade, at man nu overlod Anlægget af dette Aflyl til en privat Mand som Entreprise. Der er derimod aldeles Intet udtalt om den Mandens Hæderlighed og Dygtighed, der skulde have denne Entreprise. Der er fra saa mange Sider udtalt fordelagtige og rosende Bidnesbyrd om Manden, at Mindretallet, som personlig aldeles ikke kjender ham, ikke paa nogen Maade kunde drage i Tvivl, at han virkelig fortjente denne rosende Dmtale; men vi have alligevel ikke kunnet søle os overbeviste om, at der burde tillægges dette Punkt en saadan Indflydelse, at man af den Grund skulde fravige, hvad der er udtalt som et

Hovedpunkt af den sagkyndige Kommission, som har været opfordret til at udtale sig. Hele Idiotfagen er efter Mindretallets Formenting kommen ind i et, om man vil, nyt Stadium, idet nemlig det Tidspunkt, da Staten skulde overtage hele Idiotvæsenet, synes i den senere Tid at være rykket noget frem. Af en af de private Anstalter, som har været sat i Gang i Nærheden af Kjøbenhavn — og det er en, som har modtaget et betydeligt Opsving — er det udtalt i en Skrivelse; som Udvælget har foranlediget, at Bestyrelsen var betænkt paa at overdrage Stiftelsen til Staten. Det er jo ganske vist i denne Udtalelse ikke aldeles bestemt nævnt, naar det skulde ske; det er ikke bestemt i den Forstand, at der skulde være nævnt Aar eller Dag, men Udtalelsen er dog af den Natur, at der fornuftigvis ikke kan være Tvivl om, at Tidspunktet for, at en saadan Overdragelse vil finde Sted, ligger meget nær. Naar et saadant bestemt Tilbud foreslaa, vilde Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten skulde overtage Idiotvæsenets Ledelse her i Landet, ikke kunne stydes bort, og det er af den Grund forekommet Mindretallet særlig uheldigt, om man nu, da dette Spørgsmaals Afgjørelse vist nok maa komme til at foreligge snart, vilde overdrage Anlægget og Driften af Aflylet til privat Entreprise og paa den Maade rimeligvis dog gjøre det noget vanskeliggere senere at faae hele Idiotvæsenet samlet i Statens Haand. Jeg skal indrømme, at de Ændringsforslag, Flertallet har stillet til det foreliggende Lovforslag, have paa en vis Maade fjernet endel Vanskeligheder, som ellers et Aflyl, anlagt som privat Entreprise, let vilde kunne foranledige. Den ny § 4, der er foreslaaet, vil jo ganske vist gjøre det muligt meget let at staffe Aflylet til fri Kaadighed; men jeg maa dog herved bemærke, at det Indhold, § 4 har, er saa strengt, at det dog kunde være tvovlsomt, om den Lethed, som Paragrafen synes at give til at faae Aflylet overdraget til Statens Disposition, virkelig er tilstede; thi det er jo ganske vist, at det er undertiden en Vanskelighed, at den Ret, man kan have, kan være saa stor, at det ikke vil være til at bruge den, og det turde maaste være Tilfældet her, naar Paragrafen indeholder, at Cierne skulde være pligtig til med et Aars Opsigelse at gaa bort og overlade Aflylet til Statens Kaadighed mod at erholde en saadan Godtgjørelse, som nævnt i Paragrafen, en Godtgjørelse, som jo kun er et Bederlag for de positive Udgifter, men ikke for noget Andet. Det turde være tvovlsomt, om man virkelig staaer ganske frit overfor at bruge en saadan Ret; da det jo maa erkjendes, at den Mand, der har paataget sig at sætte saadant et Institut i Gang, vil have spildt sin Tid og sine Kræfter fuldstændigt, naar han med et saadant fort Varsel nødes til at forlade det, som ellers maaste kunde have givet ham Fordele i mange andre Henseender. Det er jo imid-